

V uvodu pravi: «V svih skoro jezicah Europe opisane su obsade i slavna pobjeda sisačka, bilo u posebnih suvremenih relacijah, bilo u obćih delih o kršćansko-turskih ratovanjih.» In v tej knjižici navaja pisatelj sto spisov in poročil o zmagi pri Sisku, katera je

iskal po vseh večjih knjižnicah evropskih. To je res lepa «spomen-knjiga» in slavna za gosp. pisatelja. Le škoda, da je dal napraviti tako malo odtiskov. Upamo, da bode možno pisatelju to število še pomnožiti in da pride druga izdaja tega dela tudi na književni trg. (Konec.)

Slovstvo.

SLOVENSKO SLOVSTVO.

Pomladni Glasi posvečeni slovenski mladini. III. Uredil Alojzij Stroj. V Ljubljani. Založili sotrudniki. Tiskala Katol. Tiskarna. 1893. 12°. Str. 110. Cena 20 kr. — Kakor se veselimo v pomladi mile toplote jasnega neba, pisanih cvetic, pličjega petja in ljubkih glasov radujoče se mladine, tako nas je navdajalo res nekako pomladansko veselo čustvo, ko smo čitali in poslušali te «Pomladne glasove». V vseh spisih in pesmih veje krepak mladostni duh, jasno mišljenje, kaže se čila moč, prav kakor je treba za živahno mladino. Še celó tam, kjer poseže smrt po najlepše pomladno cvetje, vsuje se takoj drugo cvetje — rekel bi, z nebes — na pomladni grob, in upanje v večno nebeško pomlad obriše nam solzo z očíj. Letošnjemu letu primeren in prijetno pisan je sestavek «Sveti oče Leon XIII.», tri povesti nam ugajajo, ker so različne, pa vse blažilnega duha; igra «Gospod iz Trsta» nam je všeč zaradi umne sestave, pesmi pa zaradi navdušenja za mladino in njeno blaginjo. Kdo bi zameril mladim pisateljem, da se v tehniki nekoliko pogreša ona dovršenost, katero si pridobi pisatelj šele z mnogoletnim delom! Upamo pa, da bodo glasovi teh pisateljev še milejši in veljavnejši, ko bodo v njih poznejši dóbi, poletni in tudi jesenski, to je res moški in krepki. Knjiga ima na čelu sliko Leona XIII. iz 2. štev. našega lista.

Ljubezen do mamice. Povest za mladino. Spisal Josip Matejev. V Ljubljani. Izdala in založila «Družba sv. Cirila in Metoda.» 1893. 8°. Str. 74. Cena vez. zv. 25 kr., 100 izvodov 20 gld. — Prav koristno je čitati ti dve knjižici drugo poleg druge. Obe sta za mladino; obe knjigi preveva vrlo verski, katoliški duh, obe sta polni mladostnega navdušenja za vzore: a «Ljubezen do mamice» je pisal pisatelj, ki dobro umeva umetelno tehniko, ki ima torej tudi več moči, da gane in vname čitateljevo srce. Ne bojimo se nič reči, da je ta knjižica izmed najboljših, kar jih je izdala «družba svetega Cirila in Metoda»; gledé na njeno primerenost, zanimivost in tudi na uspeh se pač ne dá nobena prejšnja meriti s to. Da, take knjige naj izdaje družba, in taki pisatelji naj se lotijo dela! — Peter, sin uboge vdove pride z Bele Kranjske na ljubljansko učiteljsko pripravnico, da bi mogel kdaj kot učitelj skrbeti za svojo ubogo, a tako milo mamico. Z velikimi težavami, med

srečo in nesrečo dospe do namena. A zdravje svoje je v šolah žrtvoval ljubezni do prijatelja in pri njem se nalezel bolezní, ki mu je pretrgala nit življenja po dvomesečnem službovanju. Marsikdo poreče — mislim — z menoj, da ga je ganila povest v srce. Kot nedostatek pa omenjam, da čitatelja nekoliko moti ono mešanje istine in poezije, ki se tu in tam kaže. Če n. pr. na nekem mestu posebej zatrjuje, da je pripovedovalec sam čital tisto pismo, misli si takoj čitatelj: «A, drugih pa ni čital, torej jih tudi natanko ne vé; morebiti si jih je le izmislil!» — Pripravnikom učiteljskim, pa tudi v obće slovenskim dijakom, je družba sv. Cirila in Metoda pred oči postavila vzor, ki je časten za učiteljstvo, mičen za mladino, dragocen za vsakega bralca. Dr. Fr. L.

ČEŠKO SLOVSTVO.

Znamenitega dela **Zemská jubilejní výstava v Pražě 1891** je izšel že 24. sešitek. (Knihotiskárna F. Šimáček, nakladatel v Pražě. Sešitek v vel. četvorki po tri póle stane 36 kr.) V poslednjih petih zvezkih (20—24) opisuje naše delo obdelovanje surovin na Češkem, n. pr. (kave, kleja, lesa) opisujejo se predmeti iz sodarstva, mlinarstva, kožuhovine, jerha, ščetarstva, tkalstva, papirnega in kamenarskega obrta, zlasti pa steklarstva in rudarstva; opisujejo se kemijski izdelki (lekarski), kovinski (zvonarski, stavbarski, rezbarski itd., galanterijski, lepenkarski), dalje se nam kaže jermenarstvo, godbeno orodje, vodne stavbe in podobna tehnika. Mnoge in lepe slike krasé to delo, ki je sijajna priča češkega uma in dlana.

RUSKO SLOVSTVO.

Gospa E. Lihačeva je izdala knjigo **Materijali dlja istoriji ženskago obrazovanija v Russi (1796—1828)**. Ker je pisateljica te knjige ženska, mislimo si lahko, da se semtertje preveč navdušuje za novodobno žensko izobraženost. Vendar obsega delo marsikaj zanimivega. Pedagog in zgodovinar bodeta našla v tej knjigi mnogo dobrega zrna. Kaže nam, kakšna je bila izobraženost ruskega ženstva od Petra Velikega sém. Seveda se pisateljica bavi le z izobraženostjo dvorjank in plemenitašk prejšnjega časa, ker tedaj še ni bilo občnega izobraževanja. Zanimivo je pa tudi, kar pisateljica pové o ruskem časnikarstvu in njegovi naklonjenosti do ženskega obrazovanja.